

M K B

Boldog

Új

Évet

Kívánunk!

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
KÖZLEMÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

2006.

január–február

T
Á
J
É
K
O
Z
T
A
T
Ó

DÉNES ISTVÁN
1954–2005

Dénes István 1954. szeptember 7-én született Oklándon. Korán ragadta el a halál. Ugyan közel két éve küzdött betegségével – rendszeresen járt reménykeltő budapesti kezelésekre – mégis váratlanul ért bennünket a hír, hogy Pista barátunk november 2-ára virradó éjjel elhunyt.

A homoródalmási Orbán Balázs-barlangban 1966 nyarán édesapjával járt először. Baróti barátaival 1971-ben barlangászokrt alapított „Barlangi medvék” (Ursus spelaeus) elnevezéssel, és elkezdték a Vargyas-szoros barlangjainak és a Sűgő–Gódra karszterületnek a kutatását. Közben elvégezte a nagybányai bányageológiai technikumot, és kutató geológus lett. A barlangászokr 1975-től bekapcsolódott a romániai szervezett barlangkutatásba, és minden év végén képviselték a székelyföldi barlangkutatást a Speo-Sport rendezvényein. Elvégezte sorban az akkori barlangász-iskolákat, majd oktató (monitor) lett a speo-alpin tanfolyamokon. Tagja volt a román barlangvédelmi bizottságnak is.

A Vargyas-szorosban, a Gódra-karszton és a Nagy-Hagymásban több mint száz új barlang felfedezésében és térképezésében vett részt. 1981-től a brassói „Avenul” barlangászklub tagja lett. Bejárta az ország nagy barlangrendszerait, legmélyebb zsombolyait, kutató, barlangvédő táborokban vett részt. Magyarország, Szlovákia, Csehország és Szlovénia híresebb barlangjait és karszterületeit is meglátogatta. Több romániai és nemzetközi kongresszuson, konferencián és találkozón ismertette a székelyföldi barlangkutatási eredményeket (előadással vett részt a Budapesten rendezett ALCADI '92 konferencián is). Tagja volt a Román Barlangkutató Szövetségnek, valamint az Egyesült Államok Nemzeti Barlangkutató Társulatának (N.S.S.) és 2004-től Társulatunknak is. Az utóbbi évtizedben a baróti „Elveszett Világ” Természetjáró, Természetvédő és Barlangász Egyesület elnöke volt.

Irodalmi munkássága is jelentős volt. A helyi magyar nyelvű lapokban megjelent ismeretterjesztő cikkei, sorozatai mellett több tudományos igényű publikációt közölt romániai és külföldi szaklapokban (többek között a Karszt és Barlangban is). 2002-ben (2002-ben második kiadásban is) jelent meg „Székelyföldi barlangvilág” c. kitűnő könyve. E könyvének mottójaként nagyon szépen fogalmazta meg, mit jelent (sajnos, ma már csak jelentett) számára a barlangászat:

... életformát, kalandot, tudományos munkát, szakmai elismerést, sportot, egészséget és őszinte emberi, baráti kapcsolatokat, ismeretségeket.

Társulatunkkal és számos magyar barlangkutatóval ápolt, mindig segítőkész szakmai és baráti kapcsolata a biztosíték arra, hogy emlékét nem felejtjük el.

Hazslinszky Tamás

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

ELŐADÁSOK, VETÍTÉSEK

a Szemlő-hegyi-barlang (II. Pusztaszeri út 35.) vetítőtermében

Január 18. szerda 18 óra

Egri Csaba: Itthoni és külföldi barlangok sztereóban

(Aggteleki-karszt, Gortani, Király-bg., Valea Rea)

Az előadást egyszerre 24 fő nézheti meg (ennyi szemüveg van), időtartama ¾ óra. Igény esetén második előadásra is mód van.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

TAGDÍJ

A Társulat elnökségének és választmányának határozata alapján a 2006. évi teljes jogú tagdíj 4000 Ft, a kedvezményes (diák, nyugdíjas, munkanélküli) tagdíj összege változatlanul 2000 Ft.

Kérésre csekket biztosítunk, továbbá a tagdíjak átutalással történő befizetéséhez közöljük a Társulat bankszámlaszámát: 10200830-32310384

Ezúton köszönjük meg tagjainknak a 2005. évben tanúsított fegyelmezett tagdíjfizetést, s kérjük valamennyiüket, ha tehetik, 2006 folyamán is az első negyedévben fizessék be tagdíjukat. Erre azért van szüksége a Társulatnak, mert a pályázati úton elnyert támogatások folyósítása általában csak a második félévtől történik, s addig a működési költségek nagy részét a tagdíjakból tudjuk fedezni.

TÁMOGATÓINK

Gádoros Miklós

2400 Ft

Szilvay Péter

5000 Ft

Kállai Mihály

5000 Ft

Tamasi Dóra a Titkárság működését különböző irodaszerek átadásával segítette.

Támogatóink nagylelkű adományait szívből köszönjük.

A 2005. ÉVI SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ 1 %-ÁNAK

Társulatunk részére történő irányításával – közismerten szerény anyagi körülmények között működő – egyesületünk az elmúlt évben 783 133 Ft támogatáshoz jutott, melyet részben a tagság informálását szolgáló MKBT Tájékoztató megjelentetésére, részben működési kiadásokra fordítottuk.

A Társulat vezetése ezúton köszöni meg mindenkinek önzetlen és a törvényi szabályozás folytán anonyim támogatását.

2004-től a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló törvény elfogadása új fontos körülményt teremtett a civil társadalom állami támogatásában. Garantálta, hogy minden évben az adózók által közvetlenül a civil szervezeteknek felajánlott 1%-kal azonos nagyságú, de legalább a felajánlható összeg felével megegyező forrást biztosít a Nemzeti Civil Alapprogram részére, amelynek keretében Társulatunk is 1,7 millió Ft-os támogatáshoz jutott.

Fentiek ismeretében kérjük, hogy a 2005. évre vonatkozó adóbevallásban is a Társulatot támogassátok az SZJA 1 %-ával, mert döntéseiteknek különös jelentősége van.

A rendelkező nyilatkozat kitöltéséhez itt adjuk meg a Társulat adószámát.

A kedvezményezett adószáma:

1	9	8	1	5	8	0	2	2	4	1

VÁLASSZ MINKET ÉS GYŐZD MEG ERRŐL ISMERŐSEIDET,
CSALÁDTAGJAIT IS !

Köszönettel a Társulat vezetése

FELHÍVÁS

Társulatunk a lassan 50 éve folyamatosan fenntartott Sajtófigyelő szolgáltatást 2006 januártól – a költségek tetemes emelkedése következtében – nem tudja előfizetni. A barlangos híreket, információkat azonban továbbra is gyűjteni szeretnénk, ezért az alábbi kéréssel fordulunk a tisztelt tagtársakhoz.

Kérjük, hogy akik barlanggal, karszttal kapcsolatban bármilyen sajtóorgánumban napvilágot látott cikkel, hírrel találkoznak, arról egy másolatot (a megjelenés időpontjával és a forrás megjelölésével) juttassanak el a Társulathoz.

Mindenki szíves segítségét előre is köszönjük.

Titkárság

OSZTRÁK BIZTOSÍTÁS

A Bécsi- és Alsó-ausztriai Barlangkutató szövetségtől kapott tájékoztatás szerint a 2006. évi tagsági díjak (melyek a barlangi biztosítást is magukban foglalják) az alábbiak szerint alakulnak.

- már biztosítással rendelkezőknek, ill. azoknak, akik megszakított tagságukat fel kívánják újítani 25 Euro
- új belépőknek 30 Euro.

Új tagsági viszonyhoz a www.barlang.hu-ról letölthető és kitöltött űrlap (német nyelvű) és 1 db fénykép szükséges.

A biztosítást a Társulat központilag intézi, ezért kérünk mindenkit, aki a témában érintett, hogy legkésőbb 2006. január 18-ig szíveskedjen a Titkárságra behozni a fent megadott összeget, ill. a kitöltött adatlapot és fényképet (hosszabbítás esetén az igazolványt!)

Titkárság

A TÁRSULAT 2005. ÉVI PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉGE

Pályázatot kiíró szervezet	Megpályázott összeg, Ft	Elnyert összeg, Ft	Támogatás célja
Budapest Bank Budapestért	500 000	200 000	Szemlő-hegyi-bg. 75. évfordulója
Fővárosi Önkorm. Kult. Biz.	750 000	150 000	Szemlő-hegyi-bg. 75. évfordulója
Pro Cultura Urbis Közalapítvány	400 000	–	Hévízes tanulmánykötet
Nemzeti Civil Alap	3 400 000	1 000 000	Működés
Nemzeti Civil Alap	1 200 000	700 000	Karszt és Barlang
Nemzeti Civil Alap	350 000	–	Szakmai tanulmányút
Pest Megye Önkormányzata	260 000	–	Működés
KÖVICE	3 400 000	–	Szemlő-hegyi kiállítás
KÖVICE	1 200 000	270 000	Pál, Szemlő leporello
KÖVICE	2 000 000	360 000	Cholnoky-pályázat
Összesen:	13 460 000	2 680 000	

BESZÁMOLÓK, RÖVID CIKKEK

GUANGXI 2005

Előzmények

Angol barlangászok 1977 óta járnak Délkelet-Kínába barlangászni, többnyire közösen a kínai karsztkutató intézettel, mely GUILIN városában székel.

Az 1999-ben felélesztett expedíciók élére a brit barlangkutatás nagy expedíciós alakja, Ged Campion állt. Expedíciós tapasztalatát Savoy mély barlangjaitól (Mirolda, Jean Bernard) kezdve, a Pireneusok magyarok által is ismert BU 56-án keresztül Európa jelentősebb karszterületein szedte össze, azonban nem ismeretlenek előtte Borneó, Thaiföld, Madagaszkár, a Fülöp-szigetek és persze Kína karsztjai sem.

Az utolsó 2 expedíció (szám szerint a 17. és 18.) egy addig még nem kutatott zónát kezdtek feldolgozni, ami GUANGXI tartomány ZHUANG autonóm területén helyezkedik el, még pontosabban FENGSHAN és BAMA és TIAN'E megyékben. A két expedíció alatt 48,6 km járatot találtak és térképeztek fel, köztük a 29,2 km-es hosszúsággal Kína harmadik leghosszabb barlangjának számító JIANG ZHOU barlangrendszerét.

Az expedíciókról minden alkalommal részletes beszámolót készítettek, melyek tulajdonképpen fizetségül szolgáltak a népi Kína kormánya felé, lévén a költségeket Ők állták – és állják ma is.

Fontos eredménye az elmúlt 6 év expedícióinak, hogy az idei év őszén ezt a területet felvették az UNESCO GEOPARK listájának (speciális, geológiai érdekes és megőrzendő helyek) első lépcsőfokára, a nemzeti szintre.

Az idei, tehát a 19. Közös Brit – Kínai Barlangkutató Expedíció tervei a következők voltak:

– további térképezéssel a JIANG ZHOU barlangrendszerét Kína második leghosszabb barlangjává „tenni”;

- további vízkémiai és kőzettani vizsgálatokkal bővíteni a területről eddig megszerzett ismereteket;
- az expedíció oszlopos tagjának, az ausztrál állampolgár, de Tasmánia szigetén élő és az ottani egyetemen barlangbiológiával foglalkozó Arthur C. Clarke kutatásainak segítése, melynek célja a barlang és a barlang közvetlen környezete élővilágának a megismerése;
- BAMA megyében ez eddig még nem kutatott „TIANKENG” formációk bejárása, térképezése. Ezek leginkább hatalmas (akár több száz méter) átmérőjű, egy-két száz méter mély aknák (vagy mik?), aljukon nagyon speciális növényvilággal (különleges, esetleg félhomályos, de nagyon párás klíma) és elzárt rovar és egyéb faunával;
- DA DONG falu környékén lévő aktív patakos barlang kutatása és térképezése, a későbbi vízkiemelés előkészítése. Ezen a területen ugyanis nagyon messziről és nagyon rossz minőségű vizet tudnak csak a lakosságnak szállítani – lévén karszt, és mint tudjuk, ott ritka a hosszan folyó felszíni víz. És ezen a területen laknak vagy 25 000 ezren, nekik kellene minél több és jobb víz;
- amennyiben „népgazdasági hasznosításra” (értsd: turista barlang céljára) alkalmas barlangot találunk, annak a kiépítési javaslatát elkészíteni;
- a turizmus fellendítését szolgáló dokumentációhoz jó minőségű fotóanyag elkészítése.

A Moha által régóta ismert angol barlangászok őszinte lelkesedéssel hívtak minket erre az expedícióra, lévén egyik fő céljuk a mind nagyobb nemzetközi ismertség és persze elismertség. Ennek az igen megtisztelő és talán soha vissza nem térő lehetőségnek nem lehetett nemet mondani, és cca. 3 hónapos előkészítő munka után október közepén végre elindultam a nagy útra.

Kínában egyedül

Ez persze nem lehetséges, hiszen a föld legnépesebb államában képtelenség egyedül maradni. De azért mégis egyedül éreztem magam, míg nem találkoztam a más útvonalon repülő angolok derékhadával GUILIN város repterén.

Közben megnéztem a méltán világhíres és Kína egyik nagy természeti látnivalójának számító JANGSHOU városka környékét, és a kúparszt talán legreprezentatívabb képviselőjével, a LI folyó partvidékével egyetemben. Nagyon kellemes pár nap volt, hiszen biciklit béreltem (ez persze a kerékpárok népi demokratikus köztársaságában nem nehéz), és a 28 fokos szubtrópusi klímában körbekerekeztem a városkát. Persze lengyelek mindenhol vannak, tehát itt is. Véletlenül összetalálkoztam két krakkói barlangással, akik szintén itt múltatták az időt. Megbeszéltük Kíry falu nevezetességeit (Harnas kocsmá), a Koscielszko-völgy érdekességeit, majd a környék kiépített barlangjai közül válogattunk egy kis csokorra valót. Rémületet a közlekedési morálon túl csak a lépten-nyomon felbukkanó kígyók okoztak...

Együtt

Miután találkoztam angol barátainkkal, a fent említett Guilin-i Karsztkutató Intézet a szárnyai alá vett minket (madárinfluenza esetén esetleg hasznos tud lenni...), és vittek, ahova kellett. Soha el nem felejthető élmény az első rizspálinka a tartományi pártfőtükárral, az első kígyósült az asztalon, az első adag kicsit tollas és közepesen véres csirkefej-pörkölt ebédre.

Közel 600 km rettenetes buszozás (értsd 14 óra) után értünk FENGSHAN városá-

ba, ahol a kései időpont ellenére hatalmas díszvacsora várt minket, minden földi jóval. De szerencsére volt egyszerű, mezei sült krumpli is...

Másnap még egy kis buszozás, majd immár a főhadiszállásként szolgáló JIANG ZHOU falu egyetlen hotelként is felfogható épületében pakolgattuk zsákjainkat. Kis esti kosármeccs a gyerekekkel és a feladatok meghatározása zárta a napunkat.

A megnyitó ünnepség

A kínai kormány képviselői nagyon szeretik a bonyolult, mindenki más számára áttekinthetetlen és nagyon ünnepélyes ceremóniákat. Egy ilyennek a keretében több órás autentikus dobeldadás, a barlangokban lakó sárkányok és tán békák (vagy mik...) életét és harcát megelevenítő szabadtéri opera után, az expedíció bemutatása a támogató kormányhivatalok felsorolása, fotózás, filmezés, koccintás, tűzijáték, petárdaeső, üvöltöző rendezők kíséretében végre elkezdhattünk barlangászni. Persze mivel közben este is lett, így nem olyan sokat, de sebj, vicces volt, és tényleg kedvesek voltak.

JIANG ZHOU-barlangrendszer

Hatalmas bejárat, majd 50–60m széles járatok, gigászi cseppkövek. Ezek voltak az első benyomások, amiket kaptam ettől a rendszertől. Az angolok által készített térkép alapján kijelölt kutatási pontokon álltunk neki a munkának, 4 csoportban.

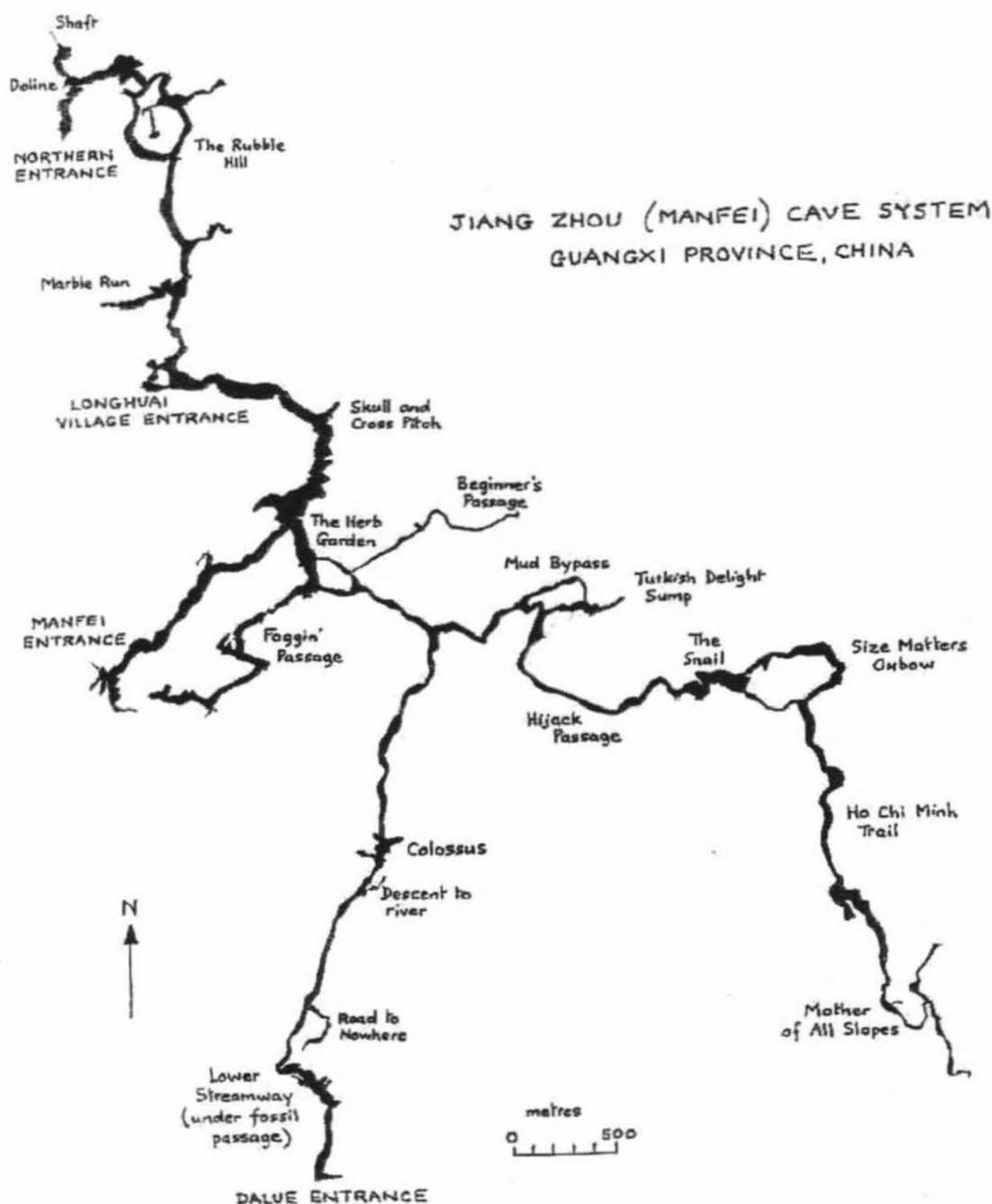
Fotós csoport minden napra jutott, melyet személy szerint igyekeztem elkerülni. Ugyanis a velünk lévő John Whalley (64 éves) lévén Anglia legjobb barlangi fotósa (társai szerint) a barlangi tökölés minden létező fegyverét felvonultatta. Több, hatalmas teljesítményű vaku és szinkronozó mellett egy kisebb ládányi villanó gömböt (vagy hogy az ördögbe hívják) is elővarázsoltunk a guilini műintézményből. Ezeknek a precíz beállítása persze sok órás munkát (és több unatkozó társat) igényelt, melyet először egy szuper digitális kamerával lepróbált (értsd elsütötte). Ellenőrzés és hosszas mérlegelés után, ha kellett változtatott a beállításokon vagy a rendszeren, lepróbálás (előtte a gömböcskék cseréje – mert ugye ezek egyszer használatosak), változtatás, lepróbálás (újrátöltés), majd amikor végre minden jónak találtatott, akkor a szuper (nem is tudom milyen csoda) masinájával végül lefotózta a kiszemelt részt. De hát ezeket a hatalmas, gyakran száz méteres járatokat nem is lehet másként fotózni (állítólag...).

A többi csoport közben feltárt és térképezett, melyből minden napra jutott rendszeren. 300 m, 800 m, 1200 m, 300 m voltak a mi csapatunk teljesítményei az első napokban. Hol a MAN FEI, hol a LONG HUAI bejáratokon át mentünk be a barlangba.

Nagyon sokat gyalogoltunk a barlangban. A belső (de nem a legbelsőbb!) részekre ugye nem ritkán kicsit több mint 8 km-es „poligon menetet” kellett gyalogolni. Om-ladékhegyre fel, onnan le, tavakon, folyókon keresztül, folyosókon, elágazók mellett, kerülő utakon át vezetett az utunk. Hatalmas és félelmetes, mint Mória bányái! Egy gumicsizmát szétgyalogoltam Kínában.

A legméretesebb rész, amit találtunk, a kereszttségben és a térképezésben a CLAYTON DALE nevet kapta. 140–150 m-es szélességével és majd 500 m-es hosszával elég nagy teremnek bizonyult. A magasságát nem tudjuk, mert a lézer távmérő nem tudta levenni a jelet ekkora távolságból. Ez a járat a HOCHIMINH ösvény után indult, és a FENTEBB jellemzett kb. 8 km-es barlangi „séta” után kezdtük el a térképezést.

Elképesztően más volt itt barlangászni az eddigi tapasztaltakhoz képest. A gya-

loglás folyamatos beggel a háton a 20 °C-os barlangban meglepően kimerítő volt. Óránként meg kellett állnunk pihenni és kicsit pihegni. Nem az itthon megszokott overallt hordtuk, hanem az angolok által hozott narancsszínű munkás kezeslábast. Ennek a színétől származik a környéken oly népszerű „Talibánok, talibánok” elnevezés, ezzel is tisztelve a Guantanamói-öbölben üdülő kollegák viseletének. Az overall alatt csak fürdőgatya, illetve póló volt az elrendelt és éppen csak kibíráható viselet. Mivel a környéken a környezet védelme még nem egészen játszik fontos szerepet az

emberek mindennapjaiban (a fenntartható fejlődésről meg még csak nem is hallottak), így a felszíni vizek mellett a felszín alattiak is rettenetesen szennyezettek voltak. Tehát az inni való vizet is a hátunkon cipeltük magunkkal. A tavakon, vagy patakokon való átkelésnél meg csak arra gondoltunk: „Remélem, hogy semmi jóvátehetetlen nyavalyát nem szedek össze!”

Egy új bejárat, számos hatalmas folyosó és terem felmérése után a barlang ismert és felmért hossza meghaladja a 37 km-t, így az előkelő „Kína 2. leghosszabb barlangja” címet viseli. Elképesztő, hogy ezen a hatalmas karszton jelenleg a leghosszabb ismert és felmért barlang „csak” 85,3 km hosszú. Ha majd igazán beindulnak itt a kutatások, véleményem szerint kell majd izgulni a jelenlegi listavezetőknek!

A helyi „barlangkutatás”

Nagyon fontos megjegyeznem, hogy az általunk felmért barlangjáratok egy jelentős része nem „szűz” barlang volt. Ugyanis a helyi YAO törzsbeli emberkék le tudják győzni a barlangok iránt táplált félelmüket a Kína többségét alkotó HAN-okkal szemben. Azaz bejárnak a barlangba, és elképesztő mennyiségű cseppkövet szállítanak ki. Ez ugyanis a hagyományos kínai orvoslás szerint gyógyító erővel bír, és fontos „gyógyszer”-alapanyag.

Tehát elindul a kis ember be a barlangba, kicsit betintázva, hogy ne féljen nagyon. Visz magával egy elnyűtt rúdelem lámpát, sok-sok tartalék elemmel, meg persze némi elemózsziát. Megy akár 8–10 km-t a barlangban, és nekiáll cseppkövet bányászni. Minél fehérebb, annál gyógyítóbb! Tehát bányássza, vágja, morzsolja. Majd elindul kifelé, nem ritkán 40 kg cseppkövel a hátán. És megy ugye 8–10 km-t. Közben persze bivakol is 2 vagy 3 éjszakát.

Mindezek ellenére arra kérem a tudatos környezetvédőket és öntudatos barlangászokat, hogy ne sorolják ezeket a kis embereket a Mátyás-hegyi cseppkőtördelő maffiával egy kalap alá. Hiszen nekik nincs más lehetőségük az életben maradásra. Muszáj a családjának a megélhetést biztosítania valahogy, mert hát a monszun tényleg jön mindig, de néha tud rossz is lenni. Ha túl sok, ha túl erős, ha késik, ha siet, ha kevés – azaz szinte mindig. És a kis földjükön kívül ez az egyetlen megélhetési forrásuk, hiszen a HAN-ok veszik a cseppköves gyógyszert, mint a cukrot. Igazság szerint ezek az emberkék tényleg nagyon szeretik a barlangokat. Kedvesen, őszinte tisztelettel beszéltek róluk, és nagy örömmel mutogatták a számunkra ismeretlen járatok bejáratait. És mindenhol a letört, kibányászott cseppkövek mellett megtalálhatók a kis szentélyek, ahol egy-két füstölőt elégetnek a barlang iránti engedtelenségükért. Személy szerint én nagyon megkedveltem ezeket az emberkéket, akiket az angolok nemes egyszerűséggel csak „stal” worker”-eknek hívnak. A helyet pedig, ahonnan bányásznak, természetesen „stal” factory” névvel illetik.

Volt olyan élményünk, hogy miután két 20-as aknában leküzdöttük magunkat (a 3 db nitt kézzel történő befúrását lehet gyakorolni itthon a szaunában), az aknák alján helyre kis „üzemet” és szépen elrendezett szentélyt találtunk! Csak halvány elképzelésünk van a lemászás módjáról, miszerint a becipelt 3–4 m-es bambuszok összekötésével és leengedésével tudnak lemászni. Majd a rudak kihúzása után a nyomokat eltüntetik, hogy a lelőhely a többiek elől titkolva legyen. Hát, ez is egyfajta megélhetés! Vagy kalandtúra?

Élővilág

Minden előzetes várakozásomat felülmúlóan sok kígyó volt, és bár minden előze-

tes várakozást felülmúlóan féltem tőlük, minden előzetes várakozásomat felülmúlóan bátran viselkedtem. Értsd: nem haltam meg a félelemtől.

Többféle kígyóval találkoztunk. Python (Python Molurus Birittatus Kuhl). Ettől nem kell félni – mondták – mert nem nő meg 6–7 m-esnél nagyobbra, ekkorára is csak nagyon ritkán. És különben is, nagyon fél az embertől. Kicsi zöld kígyó (Xenopeltis unicolor). Nagyon kicsi és nagyon fél. Ritkán látni – vigasztaltak –, de ez mérges. Mármint a mérge. Mindkét végén piros kígyó (Carpet snake). Vagy mérges vagy nem, ki tudja? „Mert van egy nem mérges típusa – okosított fel Arthur C. Clarke, a tasmán barlangbiológus – és egy hozzá nagyon hasonló mérges típus, persze annak más a neve, de most nem jut eszembe. Tehát ha látod, kerüld ki.” Ez nem könnyű, mert ugye 1,5–2 m hosszú. És elég gusztustalan.

Hát ezek voltak a kígyók. Az éjszakai kijövetelek a dzsungelen keresztül elég félelmetesek voltak (nekem). Folyamatosan hangosan énekeltem és üvöltöztem, nehogy valami kicsit süket kígyó ne keljen fel a csörtetésünk zajára, és rálépve mindkettőnknek kellemetlenséget okozzak. A barlangok első 1–1,5 km-es részén bárhol lehetnek kígyók, tehát nem volt ám nagy földön fetrengős pihzés a bejáratoknál! Én speciel a begemet sem raktam le, nehogy valamelyik „hosszú” belemásszon. A falusi vezető egyébként ebben a tárgykörben is hasznosnak bizonyult, mivel a 1,5 m-es kígyót kicsi hangoskodás kíséretében, de gondolkodás nélkül lerúgta az ösvényről, bele a mellette lévő bozótba.

Persze voltak még szöcskék, sáskák, pókok, halak, százlábúak, vakrákok, denevérek és fecskéhez hasonló madarak – de a kígyókon nem bírt egyik sem túltenni.

Fent említett barlangbiológus egyébként minden barlangba menetel előtt lelkiismeretesen kiosztotta a formalinnal töltött üvegcséket, amibe mi minden létező élőlényt belegyömöszöltünk – ha el tudtuk (vagy akartuk) kapni, és persze ha belefért az üvegbe.

Más barlangokban

Páran mindig másik barlangokba mentek kutatni, térképezni, lévén a helyi kormányzat által ránk bízott feladatokat el akartuk végezni. Ennek megfelelően felmértük 1,5 km hosszban a DA DONG-barlangot. Érdekessége a hatalmas sodrású patak, melyben csak mentőmellényben mertünk mozogni, és több helyen kifeszített kötéllel teremtettük meg a visszatérésünk lehetőségét. Kicsit stresszelt a nagy víz, lévén ilyet én még nem próbáltam. Különben sem szeretek nagyon lubickolni. Ennek a felmérésnek később (remélhetőleg) hasznosítása is lesz, hiszen ha minden igaz, rá fognak fújni a barlangra, és megnyugtató megoldás születik a környék vízellátására.

Számomra nagyon kedves emlék marad a YU LONG DONG-barlang felmérése. Hosszú, 2 órás kocsikázást követően értük el ezt a világ végén kicsit túl lévő hasonló nevű falut, amit nagyon szeretnének bekapcsolni a turizmusba, lévén egy kisebb terület központja. A környék barlangjai közül szerencsére a fent említett abszolút alkalmas lenne kiépített turista barlang szerepre. Erről majd készítünk is javaslatot a hatóságok felé a következő (mármint ez évi) jelentésben. Két nap alatt cca. 2400 m járatot leltünk és térképeztünk a tavalyi 1300 m mellé. Hatalmas, 60–80 m széles folyosókon keresztül vitt az utunk, bennük 30–40 méter magas álló csekkövekkel, melyek megdöbbenő méltósággal várják sorsuk beteljesedését. Ugyanis ebben a barlangban láttuk a legmégdöbbenőbb „stal' factory”-kat. Ezekre a hatalmas cseppkőóriásokra a helyiek felmásznak, a felső 10–15 m-es részekre bambuszból állványzatot kreálnak, majd ezt használva fejtik a kalcitot. Kicsit pironkodva megjegyzem, hogy nem tudtam

a bambusz közelébe se mászni. Elég bátor (vagy vakmerő?) és ügyes fickók!

A helyiek persze tudták a keresgélésünk okát, és mindent megtettek, hogy minél jobb színben tüntessék fel falujukat. A második napi kijövetelkor hatalmas vacsorával vártak minket, amit frissen főzött rizspálinkákkal (GAMBEI!) öblítettük le. A vissza út két óráját azt hiszem átaludtam.

A MAGUAI DONG nevű barlangban a fosszilis részek térképezése közben olyan aknát leltek a lelkes britek, amiben 9 másodpercet esett a kő. Természetesen ez levisz az aktívba. Nem volt idő leereszkedni. Majd egyszer valaki, reméljük...

BAMA környékére én személy szerint nem jutottam el, de a többiek kettő TIAN-KENG feltárásába kezdtek bele, kb. 6 km aktív patakos járatot találva. A barlangok végét szerencsére nem lelték meg, tágas folytatódó járatokból fordultak vissza.

Szórakozás

Egyik csapatunk, miután talált egy új kijáratot a barlangból, egy addig még általunk nem látogatott faluba tévedt, ahol persze már hallottak a „tálibokról”, de nem látták még őket. Ennek öröme azonnal disznót vágtak nekik, és több tálka melegített rizspálinkát kellett fenéig (ejtsd GAMBEI!) üríteni. Kellemes estéjükre nem csak a sok-sok remek szociófotó, de rettenetes és kínzó fejfájásuk is emlékeztette őket másnap.

Egy késői kijövetel (hajnal 4-es) után pihenőnapot tartottunk, mikoris elvittek minket a környék egyik legtávolabbi falujába, ahol a YAO törzsbeli asszonyok még mai napig színes és szép népviseletüket hordják. Ide a tavalyi expedíció alkalmával vittek cca. 50 év után „fehér” embert. Azaz mi voltunk a másodikak. Egy, a tavalyi látogatásból kimaradt falusi (épp nem volt otthon) nagyon megörült nekünk, mondván akkor most már tényleg elhiszi, hogy vannak ilyen emberek (mármint ugye hozzánk hasonlók). Ezt persze csak kínai tolmácsunk értette, ő is csak nehezen, mert ezen a tájon alig-alig beszélték a mandarint, saját nyelvüket használták. Meg is hívott minket a boldog falusi emberke a házába, ahol kakas és kacsa vágást követően mi sem úsztuk meg a rizspálinkát. Hát, kicsit nehezen keltünk másnap.

A megyei és járási párttitkárok minden nap tiszteletüket tették nálunk – jöttek inni. Az egyikőjük nagyon megörült, amikor megtudta, hogy magyar vagyok. Meg is jegyezte, hogy boldog, hogy egy távoli kommunista országból jöttem hozzájuk barlangászni. Inkább nem világosítottam fel, hogy nálunk bár most valóban egy szocialista kormány van hatalmon, de ezek nem egészen azok, mint akire gondol.

A verseny

A kínai hatóságok az utolsó napra kötéltechnikai versenyt szerveztek. Persze jelentkeztünk, mert mondták, hogy kell. Hiába, a rend az bizony rend. Oda is vittek minket a helyszínre, ahol a legnagyobb megrökönyödésünkre több ezer fős (!) tömeg fogadott minket. Ezt persze nem mondták a vezérek előre, tehát rendesen lepattant ruhában léptünk a színpadra, majd a kötéltre. Mi 5000 ülőhelyet számoltunk meg, a helyi újság 10–12 000 nézőről írt. Az azonban szinte biztos, hogy többen néztek minket, mint egy teljes bajnoki fordulót a magyar NB I-ben.

Nem volt túlságosan nehéz a feladat, mert „csak” 60 m-t kellett felmászni időre a kötélén. A helyi fiúkon kívül angolok, a tasmán barátunk, egy amerikai barlangász guru (?!) és egy magyar fickó indultak. A versenyt a magyar srác nyerte, 2 perc 35 másodperces idővel, egy 5 és 6,5 perces mászót megelőzve.

A díjkiosztóra igyekvő fiúkat egy 2 m hosszú, mindkét végén piros kígyó rémiszt-

gette, de a bátor expedícióvezető, Ged, addig piszkálta (értsd, húzta a farkát, mint a barom), amíg el nem menekült. Persze engem közben még kicsit sokkolt vele. A díjakat (bronz dob, YAO törzsbeli női népviselet és igazán díszes, kellemes nagy és nehéz oklevél – mindez cca. 6 kg) kicsit letörten vettük át, hiszen mindannyiunk előtt a reptéren fizetendő túlsúlydíj tetemes összege tűnt fel. Ezeket egyébként a párt helyi alapszervezetének nagy öregjei adták át, én a tartományi pártfőtitkártól (igen nagy ember!) kaptam meg a nekem járó díjakat. További jutalom gyanánt elvittek bennünket egy kínai karsztkutató konferenciára, ami 4 órán át tartott, mandarin nyelven, persze tolmácsolás nélkül. Mondhatom, én jártam a legrosszabbul, mert középre, a díszhelyre ültettek, így egyedül én nem alhattam, míg a többiek a széleken kellemesen hortyogtak. Este hatalmas evés-ivást rendeztek búcsúest gyanánt.

Hazafelé

Újabb 14 órás buszozás, és máris GUILLIN-ban vagyunk a karsztkutató intézetben. A cuccokat, takarítást és karbantartást követően szépen visszaraktuk a raktárba, mely csak egy kicsit tartalmaz kevesebb motyót, mint a BMSZ raktár. Kicsit nehéz volt a búcsú angol társaimtól a reptéri úton, ami után ők elrepülnek hazafelé..

Én ugyanis az olcsóbb repülőjegy sajátossága miatt később repültem, tehát még volt pár napom Kínában. De persze még el is kellett jutnom Kantonba. Buszozás után újabb pár napot eltöltöttem YANGSHOU városában és a környékén. Ismét bicóberlés és karikázás a kúparsztkok között. Meg színesen kivilágított turista barlangok. Meg féltörült kareokizó kínai úrgazdagok. Elég is volt, nyomás haza.

Újabb 11 óra buszozás, egy rövid éjszaka Kantonban, majd máris a check in pulpos kislány előtt élem át az igazság kínos perceit. A cuccom 36 kg, de nagyon kedvesen mosolygok, és az utolsó képeslapjaimat is neki ajándékozom. Természetesen ezek után megengedi, hogy 16 kg-os kézipoggyásszal szálljak fel az Air France böhöm nagy gépére. Előtte még a vámmentesben veszek egy kis olcsó ezt azt, tehát máris 20 kg alatt görnyedek – illetve mosolyogva, egyenes háttal szállok be a gépbe.

Végig ragyogó időben repülünk, 11-től 17,30-ig, 13,5 órán keresztül (a megoldás persze az időeltolódásban rejlik). Tibet fennsíkja, a selyemút, a Pamír vonulata, a Kaszpi-tenger. Mind-mind kedvesen mosolyog rám, hogy befészkeljék magukat az emlékeimbe örökre – a többi élmény mellé!

Köszönettel tartozom a következő barátaimnak, társaimnak:

Bognár Csabi, Dr. Laczkovits Gabriella, Dr. Számadó Pista, Dr. Tóth Jutka, Lieber Tamás – orvosi dolgokkal,

Lengyel Janó, Kismoha, Szórádi Attila – vakukkal, térképező cuccokkal,

Nagymoha – a kapcsolattal,

Sőregi Ildikó, Fejes Kata – repülőjegyek keresgélésével,

Köblös Csabi, Adamkó Péter, Dr. Dénes György – információval és a helyi tapasztalatok megosztásával,

Török Ági – mérhetetlen türelemmel segítették elő az utamat.

Köszönet érte mindenkinek!

Bővebben és eredetiben (bár még nem teljes az anyag):

<http://www.brucebensley.pwp.blueyonder.co.uk/chinacaves/guangxi2005/index.htm>

HÁGÓ KUPA 2005

Az idén május 7–8 között megrendezett Hágó kupa barlangászversenyen 13 csapat indult. Az esős időjáráselőrejelzés ellenére szerencsés időt fogtunk ki, így csak nyomokban érzékeltük az árvízveszély lehetőségét. A Fekete-barlangban zajló viadalon a résztvevők igazi Gubacsos kihívásokkal találták magukat szembe, melyen szükség volt erőnlétük és technikai tudásuk maximális kihasználására. A feladatok között szerepelt: nittelés, vaklabirintus, barlangi gyorsasági szakasz, performance, tojásszállítás kötélben, szabadmászás shunttel, barlangajtó zárás, farönkcipelés, slószfelvétel időre, felszíni kötélpálya patakban való mászással és répaevéssel tarkítva. Este az eredményhirdetések után fergeteges party, és a miskolci tűzsonglőrök előadása.

A GUBACS idén új vándorkupát indított, mellyel a versenyen legtöbb embert indító barlangászcsoporthoz jutalmazta, mely idén az FTSK volt. Ezzel szeretnénk ösztönözni az embereket a versenyzésre, mellyel gyarapíthatják tudásukat és kreativitásukat.

Csapatverseny eredmények:

1. Tőzsdecápák (Kovács Ferenc, Kántor Zsolt, Gáspár Vera) 1:18'
 2. Y (Németh Viktor, Kunisch Péter, Katona József) 1:26'
 3. Nyomorékok (Takács Róbert, Sióréti Gábor, Adamoczkó György) 1:31'
 4. Perkele (Nagy Balázs, Szeredi Anna, Csekő Ábel) 1:56' Feltörekvő ifjúság különdíj
 5. Papp Ferenc Padlízán (Ligeti Márton, Szabó Leo, Egri László) 2:02'
 6. SZJBB+BB (Barcza Attila, Mímlits Gábor, Kiss Zoltán) 2:20'
 7. X (Markó Gábor, Izápy Viktor, Huber Kilián) 2:21'
 8. Pizskos nyúl (Hajnal Ágnes, Szira Fruzsina, Glódi Ilona) 2:22' Női 1. helyezett
 9. Loretta Maekong (Mészáros Rezső, Dobos Csaba, Ács Viktor) 2:25'
 10. Turmix (Kálmán Gábor, Csekő Zsuzsa, Szemerédi Ferenc) 2:40'
 11. Vasorrokharabíner (Susztek Andrea, Tamasi Dóra, Gólya Barbara) 3:00' Női 2. helyezett
 12. Hycomat (Kitlinszki Anna, Gyúró Lehel, Kubinszki Ferenc) 3:29'
 13. Mi legyen (Molnár Anikó, Juhász Béla, Sűrű Péter) (sérülés miatt föladta)
- Vasárnap az egyéni versenyen sajnos igen kevesen indultak. A kötélpályán szánkón való átszerelés és önbiztosított létramászás nehezítette a feladatokat.

Egyéni verseny eredmények:

1. Kunisch Péter 5: 57'
2. Németh Viktor 6: 08'
3. Kántor Zsolt 6: 21'

Női egyéni első helyezett: Gáspár Vera 7:04'

Támogatónk: DUALP Kft., Tengersizem sportbolt, Fredalpin Kft., Gránit Design Kft.
Köszönjük a kitartásokat, és a támogatást!

Szabó Dénes

BARLANGKUTATÓK SZAKMAI TALÁLKOZÓJA, TAPOLCA

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat a Plózer István Vízalatti Barlangkutató Egyesület közreműködésével idén 11. alkalommal rendezte meg a Barlangkutatók Szakmai Találkozóját november 11–13. között a Balatontól nem messze levő Tapolcán. Az esti gyülekezés a szállást adó Diákokthron és Kollégium épületében

történt, ahol a regisztráció is megkezdődött. A késő esti órákban szállingózó kutatók és szakemberek a helyszínen és a közeli vendéglátó helyeken fehér asztal mellett folytattak baráti eszmecsere-t.

Szombaton 9 órakor a Tavas-barlang bejáratával szemben levő Szász Márton Általános Művelődési Központ előadótermében kezdődött meg az előadássorozat, ahol a hallgatóság 120 fős létszámmal (23 nem MKBT tag, ebből 3 külföldi) volt jelen. A regisztrált résztvevők egy 24 oldalas füzetet kaptak kézhez, melynek bevezető részének tanulmányai a Tapolcai-medencével és a Tavasbarlanggal foglalkoztak, majd az előadások összefoglalói következtek.

A megnyitót követően először a Tapolca környéki kutatásokról hallgattunk meg beszámolókat. Így a város belterületén 280 m hosszúságban feltárt Berger Károly-barlang kutatásáról, a tapolcai Tavas- és Kórház-barlangokban folyó radonmérések eredményeiről, valamint Tapolcafő és Ugod környékének esetleges termálkarsztos eredetű barlangjai feltárási lehetőségeiről tájékozódunk. Ezt követően az Aggteleki-karszt forrásainak vizsgálata alapján a barlangrendszerek kimutatására alkalmas paramétereikről, illetve a Béke- és Baradla-barlangok üledékeinek vizsgálatáról, valamint a már majd 4 km-es Molnár János-barlang különleges formakincséről tartottak beszámolót az előadók. Két előadás az Esztergom melletti, egykor világhíres Sátorkőpusztai-barlang genetikája, illetve az ott található ásványok vizsgálatának eredményeit ismertette. A délutáni program előtt adták át tudományos munkája elismeréséért dr. Keveiné dr. Bárány Ilonának a Kadić Ottokár-érmet, aki ezt követően a karsztos tájak környezetérzékenységevel foglalkozott.

Külön blokkban tartották meg beszámolójukat a montenegrói barlangkutató expedíció résztvevői, ahol a Njeguši-poljében lezajlott nyári tábor során a Duboki do-barlangban szifonúszással nehezített barlangkutató során 400 m mélységbe jutottak, s a Njeguši és Dögös-barlangban is jelentős hosszúságú járatokat tártak fel kisebb méretű, de továbbkutatásra alkalmas barlangok mellett. A területet általánosságban ismertető előadásból a tábori életet felvillantó képek emelték a hangulatot. Ezt követően a spanyolországi Torca del Cerroban tett expedíciós túráról – melynek során egyik társunk halálos balesetet szenvedett – kaptunk képet. Ugyancsak önálló blokkban számoltak be bűvár barlangkutatók Kelet-Hercegovinában végzett munkáikról, melynek során a feltárás mellett az ottani barlangok víz alatti élővilágát is bemutatták egyrészt képekkel, másrészt a vacsora utáni vetítések során. További filmek a Jean Bernard-barlangi túrát, a Molnár János-barlangi kutatást, valamint a 2004. évi túravezetői tanfolyam eseményeit elevenítették fel.

A vasárnap reggel folytatódó találkozó első részében a sályi Lélek-lyuk titkaival és a Sopron környéki homokkő területen talált új barlangokkal foglalkozott az előadó. Ezt követően a bükki Peskő környéki, közelmúltban feltárt barlangokat, valamint a helyi viszonyok miatt nem zökkenőmentes albániai expedíció eredményeit ismertették a hallgatósággal. Beszámolót hallgattunk meg a már 5 km-es Solymári Ördöglyuk még nem befejezett térképezési munkáiról, valamint a Déli-Bakony újonnan megismert,

Hallgatóság az előadóteremben

esetenként több km²-es vízgyűjtő területű víznyelőiről. Újabb előadás képei gyönyörködtettek bennünket, mely a már említett Jean Bernard-barlangi expedíció eseményeit szemléltette. Utána a MKBT által szervezett, bolognai gipszkarszton tett tanulmányútról számolt be a Társulat elnöke, majd a konferenciát a denevérkutatás újabb eszközét bemutató előadás zárta.

Hazaindulás előtt még sokan felkeresték a tapolcai temetőben nyugvó, a hévizi tó barlangjának kutatása során életét vesztő bűvár barlangkutató, Plózer István sírját.

Sásdi László

RENDEZVÉNY CSŐSZPUSZTÁN

Az Alba Regia Barlangkutató Csoport ez év október 29-én Csőszpusztán hagyományteremtő rendezvényt szervezett, melynek programján a „Szent Borbála” házi szentély avatása, valamint a csoport egykori kutatójának, Szobonya Károlynak kőzetgyűjteményéből rendezett kiállítás megnyitása és bemutatása szerepelt.

A programot állófogadás zárta, de délután lehetőség nyílt a környék természeti szépségeinek megtekintésére is.

A kőzetkiállítás részlete

HÍREK, HIRDETMÉNYEK

Tisztelt Sporttársak

Termékeink iránt tanúsított többéves vásárlói bizalmatoknak köszönhetően, 2006 januárjában a IX. kerületben, a Viola u. 42. szám alatt megnyílik a **Speleo Sport Bolt** (Részleteket lásd a műsorfüzet végén a hirdetésben)

Boltunkban a már megszokott termékeken felül további olyan eszközöket szeretnénk forgalmazni, melyek a barlangkutatáshoz, túrázáshoz nélkülözhetetlenek.

Várom ötleteiteket, elképzeléseiteket, hogy milyen legyen, miket áruljon a "barlangász bolt".

Sporttársi üdvözlettel: *Kocsis András*

Email: kocsis.andras@speleo.hu

T: 216-1734 Mobil: 06 20 367-6964

LAPSZEMLE

A Természetbarát Híradó 2005. novemberi számában olvastuk:

Délután két szekcióban folytatódott a munka. A természettudományi szekcióban Závoczkó Szabolcs, a DDNP igazgatóhelyettese volt a levezető elnök. Itt először a nyugat-mecseki karszt területén található felszínmorfológiai jelenségekről hallottunk

Kraft Jánostól, a Magyar Geológiai Szolgálat munkatársától, majd Havasi Ildikó, a DDNP geológiai szakfelügyelője a mecseki barlangkutatásokról adott tájékoztatást.

Fazekas Imre biológus a rovar-tani kutatásokról számolt be, végül Szatyor Miklós, a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség szakértője a mecseki kismélység-kutatás eredményeiről szólva a denevérek izgalmas, rejtelmes világába kalauzolta hallgatóságát.

Részletek Tóth Klára: Dél-Dunántúl zöld szigete (Konferencia a Mecsekért – Pécs, 2005. október 5.) című írásából.

LAPZÁRTA UTÁN ÉRKEZETT

CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériummal közösen
ismét meghirdeti az immár hagyományos pályázatot

A **2005. évi pályázat célja:** a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat keretén belül működő kutatócsoportok, személyek által a karszterületeken ill. barlangokban **2004-ben** végzett feltáró és tudományos munka dokumentálásának ösztönzése, a dokumentáció színvonalának emelése, a KvVM TvH Barlangtani és Földtani Osztálya által a 13/1998. KTM rendelet szerint vezetett közhiteles barlangnyilvántartás és a kapcsolódó adattár fejlesztése érdekében.

Pályázni két kategóriában lehet:

Egyéni kategóriában a Társulat egyénileg és csoportokban tevékenykedő tagjai egyaránt pályázhatnak a karszt- és barlangkutatással kapcsolatos:

- **2004-ben** megjelent magyar nyelvű publikációval;
- **2004-ben** elhangzott magyar nyelvű előadás teljes anyagával (az előadás helyének, időpontjának és a rendezvény programjának csatolásával);
- **2004-ben** készített doktori értekezéssel, szakdolgozattal, TDK dolgozattal vagy középiskolai, szakmai tanulmányi versenyre készült dolgozattal;
- saját kutatási eredményeket összefoglaló, még nem publikált tanulmánnyal;
- egyéni bibliográfiai tevékenységgel (szakbibliográfia, időszaki bibliográfia);
- videofilm készítésével.

Csoportos kategóriában a pályázaton kizárólag a Társulat keretében működő csoportok, ill. kutató kollektívák (nem megbízásos munkát végző ad hoc bizottságok, legalább három egyéni kutatóból álló munkacsoportok) vehetnek részt **2004. évi** jelentésükkel, ill. zárójelentésükkel.

A pályázatok értékelésének szempontjai:

Egyéni pályázatok:

	pont
• A témaválasztás újszerűsége	0-10
• A munka alaposága, szakszerűsége	0-30
• Az elért eredmények jelentősége (egyediség, szakmai újdonság,	

dokumentatív érték stb.)	0-40
• A megjelenítés színvonala (logikai felépítés, nyelvezet, helyesírás, illusztrációk minősége, stb.)	0-20
Összesen:	100
Csoportos pályázatok:	pont
1) Összefoglalás (az egyes fejezetek tartalmának tömör összegzése)	0-10
2) Feltáró és barlangvédelmi tevékenység (szöveges ismertetés térkép- és fotódokumentációval, műszaki leírás, stb.)	0-25
3) Tudományos tevékenység (karszt- és barlangtani alap kutatás, vizsgálat, megfigyelés, mérés, kísérlet, kutatási módszer és eszközfejlesztés, stb.)	0-25
4) Dokumentációs tevékenység (kataszterezés, részletes térkép- és fotódokumentáció, film, barlangi túrakai lauz, útvonal ismertető, bibliográfia, stb.)	0-25
5) Egyéb tevékenység (rendezvények, tanfolyam, publikációk, oktatás, túraszervezés, stb.)	0-15
Összesen:	100

A pályamunkák nem tartalmazhatják a KvVM illetve a nemzeti park igazgatóságok megbízásából végzett tevékenységek eredményeit; a Bíráló Bizottság az ilyen adatokat illetve dokumentumokat tartalmazó pályamunkákat a pályázatból **kizárja**.

A pályázatokat öt főből álló Bíráló Bizottság értékeli, melynek tagjait a MKBT javaslata alapján a Természetvédelmi Hivatal kéri fel.

Az egyéni és csoportos kategóriában egyaránt egy-egy *I., II. és III. díj*, valamint *különdíj(ak)* adható(k). A Bíráló Bizottság a pályázatok értékelését követően fenntartja a jogot a díjak megváltoztatására.

Különdíjban az a pályázat részesülhet, ami legalább 60 %-os összteljesítményt (60 pontot), illetve csoport kategóriában a 2., 3., 4. témarészek közül legalább egyben minimum 15 pontot ér el. A Bíráló Bizottság ezen felül pénz- és tárgyjutalmakat, illetve közép- vagy felsőfokú tanintézményben tanuló egyéni pályázó részére ifjúsági díjat is kiadhat. Ezek összegéről és a tárgyjutalmakról a Bíráló Bizottság a pályamunkák ismeretében dönt.

Az eredmény **ünnepélyes kihirdetésére**, a díjak átadására a Társulat éves Közgyűlésén, 2006. áprilisában kerül sor.

A pályázatok beadási határideje (postabélyegző kelte): 2006. március 16.

A pályamunkákat **két** (azonos kivitellű) **példányban** a következő címre kell beküldeni:

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Természetvédelmi Hivatal

Jelige: "Cholnoky Karszt- és Barlangkutatói pályázat"

1121. Budapest, Költő u. 21.

Kérjük a pályázókat, hogy amennyiben pályamunkáikat számítógépen készítik, azt a Barlangnyilvántartás számára történő feldolgozás elősegítésére 1 példányban floppy vagy CD-n is mellékelni szíveskedjenek.

A pályázattal kapcsolatban további felvilágosítást ad:

KvVM TvH Barlangtani és Földtani Osztály
Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

tel.: (1) 325-9503, 325-9504
tel.: (1) 346-0494, 346-0495

JOGSZABÁLYI VÁLTOZÁSOK

Új fokozottan védett barlangok

A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet módosításával [23/2005. (VIII. 31.) KvVM rendelet] 15 újabb – részben a közel-múltban feltárt – barlang vált fokozottan védetté; a Villányi-hegységben található Somssich-hegyi 2. sz. barlang és Villányi 8. sz. barlang fokozott védelme pedig feloldásra került. Az új fokozottan védett barlangok hegységenként az alábbiak:

Az Aggteleki-karsztvidék területén

Rákóczi 3. sz. barlang
Rákóczi-oldaltáró barlangja

A Cserhát hegységben

Nézsai-víznyelőbarlang
Nincskegyelem-aknabarlang

A Bakony hegységben

Hajszabarnai Pénz-lik
Jakucs László-barlang
Tűzköves-hegyi-barlang

A Mecsek hegységben

Spirál-víznyelőbarlang

A Bükk hegységben

Bronzika-barlang
Szeleta-zsomboly
Szivárvány-barlang

A Pilis hegységben

Ajándék-barlang
Indikációs-barlang
Kis-Strázsahegyi-hasadékbarlang
Szent Özséb-barlang

November 1-én hatályba lépett

a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény, ami jelentős újabb adminisztrációs feladatokat ró az eljáró hatóság (pl. az ügyfél és minden érintett írásbeli tájékoztatása az eljárás megindításáról). Erre tekintettel a KvVM TvH Barlangtani és Földtani Osztálya kéri a tagtársakat, hogy a minisztérium engedélyezési jogkörébe tartozó barlanghasznosítási és barlangkiépítési kérelmeket a továbbiakban ne közvetlenül az osztályra, hanem a hatósági jogkört gyakorló **KvVM Közigazgatási, Jogi és Hatósági Főosztályra** (1011 Budapest, Fő u. 44-50., főosztályvezető: dr. Gosztanyi Ádám) juttassák el.

Változik a barlanglátogatások engedélyezése

A természetvédelmi hatósági jogkörök év eleji átszervezése óta a barlangkutatók részéről a legtöbb kritika a látogatási engedélyek kiadásának elhúzódását érte; ahhoz azonban, hogy ezeket a kérelmeket ismét a nemzeti park igazgatóságok bírálhassák el, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) országgyűlés általi mó-

dosítása volt szükséges. Ez a november 30-án kihirdetésre került, az egyes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi feladat- és hatásköröket megállapító törvények szervezetváltozással összefüggő módosításáról szóló 2005. évi CXXXI. törvénnyel megtörtént. A módosítás értelmében a jogszabályban (13/1998 KTM rendelet) meghatározott barlangok látogatása nem hatósági engedélyhez, hanem az igazgatóság vagyongazdálkodási hozzájárulásához kötött.

A látogatási kérelmeket tehát a december 30-i hatálybalépés után – változatlan tartalommal – ismét az Igazgatóságokhoz kell benyújtani. Felhívjuk azonban a tagtársak figyelmét, hogy a fokozottan védett területekre való belépés hatósági engedélyhez kötött voltát (Tvt. 40. § (1)) csak a jelzett turistautak és tanösvények vonatkozásában sikerült enyhíteni; azaz a fokozottan védett területen, de nem jelzett utak mentén nyíló barlangok megközelítéséhez változatlanul az illetékes felügyelőség engedélye szükséges. A dupla eljárás elkerülésére a TvH az igazgatóságokkal és a felügyelőségekkel együtt már keresi a jogszerű megoldást, ennek realizálódásáig szíves türelmeteket kérjük.

Takácsné Bolner Katalin

KvVM TvH Barlangtani és Földtani Osztály

A SPELEO SPORT HÍREI

2006. január 15-én (terveink szerint) megnyitjuk sportboltunkat a Mester utcából nyíló **Viola utca 42.** szám alatt.

Ez két utcával közelebb nyílik, a Ferenc körút felől, a páros számozású oldalon (térképet lásd a Weblapon).

Boltunkban lehetőségeinktől függően, a már megszokott termékeken felül Petzl – Kong és egyéb márkájú eszközöket is kívánunk forgalmazni.

Célunk, hogy „egy helyen minden meglegyen” ami a barlangászathoz szükséges: a gumicsizmától kezdve a hilti patronon át a Stop csigáig, úgy ahogy eddig, reális áron, baráti környezetben.

Az MKBT tagságának kedvezményei!

Várjuk gyártók, lámpa-készítők, valamint mindazok jelentkezését, akik árukinálatunkhoz használt, vagy új, eladandó eszközeikkel hozzájárulni szándékoznak.

Az első 50 érdeklődő barlangászt szeretettel meghívjuk **egy pohár dámisi pálinkára!**

Nyitva tartás:

hétköznaponként: reggel 10 órától este hatig.

Előzetes egyeztetés esetén hétvégi nyitva tartás is megoldható.

Új címünk: 1095 Budapest, Viola u. 42.

Telefon (változatlanul): 216-1734

Mobil: 06-20 367-6964

06-20 373-9418

Email: kocsis andras@speleo.hu

Weblap: www.speleo.hu

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1025 Budapest
Pusztaszeri út 35.